

Frk. Sine Nielsen da fyldte sit 70de Aar, medens hun samtidigt fejrede sit 50-Aars Jubilæum her i Byen. I Juni Maaned 1842 oprettede hun nemlig den Skole for Piger og Dreng, som hun senere har drevet i Forening med Søsteren, Frøken Josephine Nielsen.

Det hører til Sjældenhederne, at der kan vises en Virksomhed af et Par enlige Kvinder saa smuk og velsignelsesrig som den, der nu i et halvt Aarhundrede er udfoldet her i Byen af Søstrene Nielsen. Hvor Hvert er forbundet med Alvor og Ansvar, er 50 Aar en lang Arbejdstid, og det maa derfor saa meget mere beundres, at Søstrene fremdeles fortsætter deres Livsgerning med usvækket Iver og Interesse og forstaar at holde Trit med Tiden paa Undervisningsomraadet. Frederikshavn By har nydt meget godt af Søstrene Nielsens Virksomhed, og mere end én Slægt af Byens Indvaanere har hentet sig grundige Skolekundskaber hos dem; thi den Opgave, som Frk. Nielsen for 50 Aar siden paatog sig, har hun altid (i Forening med Søsteren) røgtet paa en saa samvittighedsfuld og pligtopofrende Maade, at begge har vundet sig saavel Elevernes Kærlighed som Forældrenes Tak og Agtelse.

Ved Siden af, at Frøknerne Nielsen stedse har ført et stille og fordringsløst Privatliv, maa det paaskønnes, at deres beskedne Fordringer i Forhold til den grundige Undervisning, der ydedes, har gjort det muligt ogsaa for Byens Mindrebemidlede, at lade deres Børn nyde en god Skoleopdragelse. Ja, ofte har Søstrene vist en saa stor Interesse for Børnenes Vel, at de gratis har beholdt og undervist Eleverne i en Aarrække, naar Forældrene ikke længer formaaede at betale.

Søstrene Nielsen er Døtre af afdøde Fyrværker John Nielsen, en Hædersmand, der som ung var med i Slaget ved København 1807, ligesom han ogsaa deltog i Krigen 1848—49. Han fik Ansættelse ved Garnisonen i Frederikshavn omtrent 1816. Begge Søstre er fødte her i Byen, og det var i Vagtstuehuset ved Krudttaarnet, at Frk. Sine Nielsen begyndte sin Skole. Senere købte Faderen en Ejendom ved Hovedgaden, hvorhen Skolen flyttedes og fortsattes i 40 Aar, indtil den nuværende Skolebygning (ved Byraadets Assistance) rejstes paa den gamle Tomt.

Foruden Skolegerningen har Frøknerne Nielsen ogsaa paa anden Maade arbejdet i Humanitetens Tjeneste, og de har Grund til med Tilfredshed at se tilbage paa deres lange Virketid, der sikkert mindes med Agtelse af alle Byens Borgere.

Arbejde, Adspredelse og Søvn.

(Efter Villkoren for människans helsa.)

I Naturen gives ingen Stilstand; alt er Liv og Bevægelse. Søvn, ja Døden er jo, legemlig talt, kun en tilsyneladende Hvile, under hvilken den opmærksomme Forsker opdager et stille, men rastløst Arbejde. Naar nu alt i Naturen arbejder, skulde da ikke ogsaa Mennesket, Naturens ypperste Skabning, arbejde og derved prise sin Skaber? Jo, Naturens Lov er Lov ogsaa for ham, og jo mere han arbejder, desto lykkeligere vil han føle sig. Aarsagen til Arbejdets

Velsignelse ligger just deri, at det er en nødvendig Naturlov. Uden Legemsbevægelse vilde Kroppen svinde ind, og uden Sjælsvirksomhed vilde Menneskene forstumme, ligne det tankeløse Dyr, der er tilfreds, naar det faar nok at spise og drikke, og faar sove i Fred. Det er saaledes ikke nok, at Menneskene arbejder med Kroppen, det gør ogsaa Dyrene, man Tanken, Intelligensen maa være med — den er Sjælen i Arbejdet, eller det, som giver Arbejdet dets rette Værd.

Den, som er frisk, og ikke arbejder — ikke gør nogen Nytte hverken med Aandens eller Haandens Kraft, han har ingen Tilfredsstillelse eller Glæde, han maa snarere betragtes som Samfundets Snyltegæst, og Samfundet har ingen Forpligtelser lige over for ham, uden den at lære ham Arbejdets Velsignelse at kende —, thi „i dit Ansigt Sved skal Du æde dit Brød.“

Hvad Slags Arbejde man udfører, betyder lidet. Den, som fører Ploven, og den, som øver sin Aand i Videnskabens og Sandhedens Tjeneste, kan tage hinanden i Haanden. Begge arbejder i Menneskelighedens Tjeneste, og det er Ærligheden og Alvore i Arbejdet, som gør Manden. Den gamle, indgroede Fordom, at groft og simpelt Arbejde vanhæder og ikke anstaar den, der ejfor sit Udkommes Skyld behøver det, er heldigvis ved at gaa i sin Grav, og man indser nu, at ikke nogens Ære lider derved, at han er sin egen Tjener, og at den simpleste Arbejder er mere Ære værd end den fineste Lediggænger.

Bedst er det at holde sig til det Arbejde, man har lært og er vant til; en hurtig Forandring kan være skadelig for Helbredet, som f. Eks. naar en til legemligt Arbejde vant Mand paatager sig et anstrængende saadant, kan han let paadrage sig Sygdom, lige som den kraftige Dagsarbejders Helbred lider, naar Omstændighederne sætter ham ud af Arbejde. Den, som har arbejdet sig varm og svedt, maa undgaa at staa stille i Kulde og Blæst og særlig er det forbundet med Fare at lægge sig paa Marken og sove, thi naar den ej er varm og tør, berøver den hurtigt Kroppen dens Varme, og livsfarlige Sygdomme kan opstaa. Saaledes har jeg kendt en Sømand, som overanstrengt af Arbejde lagde sig til at sove paa Dækket i vaade Klæder; da han vaagnede, var han lam i hele den Side, som han havde ligget paa, og han beholdt sit Onde, til han døde flere Aar derefter.

Man maa ej fordre strængt Arbejde af Børn og svage Personer, og den gamle maa erindre, at hans Kraft er borte, og at han ganske maa undgaa Anstrængelser. At gøre sig til af sin Styrke og unødigt bære de tungeste Byrder er Narrestreger, og straffes ofte med et ødelagt Helbred.

Den, som arbejder flittigt, trænger til Adspredelse og Hvile, men han maa undgaa letsindige Fornøjelser, der er Begyndelsen til alle Laster. Forandring af Sysselsættelse er den flittiges bedste Adspredelse. Saaledes Læsning, lærerig Samtale og lignende for Kroparbejderen og passende Legemsbevægelse for den stillesiddende.

For Ungdommen ere Vaabenøvelser, ikke for overdreven Sport, til stor Nytte. Sang, Musik, Lege og forfriskende Fornøjelser i fri Luft er velgørende for alle, men maa ej række for langt ud paa Aftenen,

thi Natten er bestemt til Hvile og Søvn, uden hvilke ingen duer til fornyet Arbejde.

Før og omkring Midnat er den bedste Tid for Søvn. For at faa en behagelig og god Søvn er det af Vigtighed ej at spise for sent eller for meget til Aften, og at af tage alle i Dagens Løb benyttede Klæder, endog Linnedet, og tage nyt Linned paa, samt at Sengklæderne er rene og Kroppen renvasket.

A.

Jeg var tilfældig til Stede hos „Præstens“ en Dag, da en stedlig Kvinaeforening — om jeg husker ret, blev der syt til Fatigbørn — efter sin Tur og Orden holdt til der. Byens sidste store Nyhed var den nye Doktor, eller rettere den nye Doktorfrue. Rygtet havde her som alle Vegne haft Syv-milestøvler paa og havde bragt den betagende Meddelelse, at Doktorens Frue havde været Sangerinde, tænk: ligefrem Sangerinde. ja, det vil da sige, hun havde sunget paa Varietéteater, men smuk skulde hun være og munter. Nu var det store Spørgsmaal, hvordan man skulde forholde sig over for denne forhenværende Varietésangerinde; undgaa at mødes med hende var jo umuligt, men ligefrem invitere hende — der var dog noget at betænke. Der opstod en lang og indgaaende Forhandling. Den lille rødmsede Præstekone udfoldede en ivrig om end noget tilsøret Defeesion for Doktorens Kone, Byfogdens mandfolkeagtigt udseende Frue snerede formeligt, naar den nye Lærerinde paa Borgerskolen nu og da indskød en dristig Bemærkning, opmuntret af Præstens opmuntrende Nik. Tre bedagede Lærerinder, tidligere Guvernanter i adelige Familier, pensionsnydende, gav afvekslende deres Bifald eller Mishag tilkende, alt som Talen lød fra Selskabet. Den gamle Distriktslæges unge Hustru sad med sit blege Ansigt og sine nærsynede Øjne helt nede i Sytøjet og arbejdede, som galdt det Livet. Paa en Gang sagde en ung Pige, der var i Besøg hos Præstens: „Jamen, Tante, saa Doktoren, hvad han, kan vi da være bekendte at omgaas ham; vi véd jo slet ikke, hvordan han har været, før han blev Doktor!“ Jeg kom til at se op paa Præsten; han saa umaadelig fornøjet ud. „Doktoren,“ sagde Byfogdens Kone og knejste i Sædet, „han er en Mand, og man spørger ikke, hvorledes en Mand har levet, naar han først indtager en agtet Stilling i Samfundet.“ „Der gav Fruen Parolen med Hensyn til, hvad man har at sige om Deres Hr. Søn,“ foer det mig ulyksalige Menneske ud af Munden. Alles Blikke rettedes mod mig.

Præsten rejste sig.

„Hvor gaar du hen, kære Mand?“ spurgte hans Kone.

„Jeg gaar at indbyde Doktoren og hans Hustru til min Fødselsdag i Morgen!“ sagde Præsten.

„Tak skal du have!“ udbrød Fruen og kyssede ham lige paa Munden.

Jeg bukkede for Selskabet og skyndte mig af Sted; Byfogdens Frue sendte mig et irriteret Blik; jeg fortrød næsten, hvad jeg havde sagt, men det fløj mig lige ud af Munden. „Stakkels Menneske med en saa grusom haard Moral mod Kvinder, stakkels Moder med en saadan Laban til Søn, skønt i en agtet Stilling“ — tænkte jeg, idet mit Blik strejfede den nye Lærerinde fra Borger-